

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 19 marca 2025 r.

Poz. 2748

UCHWAŁA NR 25.512.2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE

z dnia 20 listopada 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr V/36/2024 Rady Gminy w Broku z dnia 25 października 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 z późn. zm.), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1. Orzeka o nieważności w części uchwały Nr V/36/2024 Rady Gminy w Broku z dnia 25 października 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, tj. § 1 pkt 3 w zakresie wyrazów „wchodzącego w skład łącznego zobowiązania pieniężnego”, z powodu istotnego naruszenia art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.).

§ 2. Na niniejszą uchwałę służy Gminie Brok skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 31 października 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr V/36/2024 Rady Gminy w Broku z dnia 25 października 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przedmiotowa uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 1 badanej uchwały Rada Gminy w Broku ustaliła, cyt. „Niniejszą uchwałą Rada Gminy w Broku zarządza pobór w drodze inkasa niżej wymienionych podatków od osób fizycznych:

- 1) rolnego;
- 2) leśnego;
- 3) od nieruchomości wchodzącego w skład łącznego zobowiązania pieniężnego.”.

W ocenie Kolegium Izby zarządzenie w § 1 pkt 3 poboru podatku od nieruchomości wchodzącego w skład łącznego zobowiązania pieniężnego nie znajduje oparcia w przepisach - przywołanej w podstawie prawnej badanej uchwały - tj. art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych ani w innych przepisach prawnych.

Zakres upoważnienia dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w zakresie poboru od osób fizycznych podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa został określony odpowiednio w art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.) oraz w art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Na mocy tych przepisów rada gminy może zarządzić pobór tych podatków od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość ich wynagrodzenia.

Kolegium Izby zwraca uwagę, że łączne zobowiązanie pieniężne jest formą poboru zobowiązania podatkowego, w skład którego wchodzi co najmniej dwa odrębne zobowiązania, a więc te, które wynikają z obowiązku podatkowego w podatku rolnym (leśnym) oraz jednocześnie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości bądź w podatku leśnym (rolnym). Podstawowym warunkiem jest to, aby przedmioty opodatkowania były położone na terenie jednej gminy. W takim przypadku wysokość zobowiązania podatkowego ustala w jednej decyzji organ podatkowy, która przez ustawodawcę została określona jako nakaz płatniczy.

Zgodnie bowiem z art. 6c ust. 1 ustawy o podatku rolnym, osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym). Analogiczne uregulowanie znajduje się w art. 6a ust. 1 ustawy o podatku leśnym, a mianowicie osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku leśnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku rolnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym).

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Izby stwierdza, że żaden przepis prawa nie upoważnia Rady Gminy w Broku do zarządzenia poboru w drodze inkasa łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych, a tym bardziej zarządzenia poboru podatku od nieruchomości wchodzącego w skład łącznego zobowiązania pieniężnego. Powyższy zapis oznacza, że podatek od nieruchomości niewchodzący w skład łącznego zobowiązania pieniężnego nie może zostać pobrany przez inkasenta.

Ww. delegacje ustawowe upoważniają do zarządzenia poboru poszczególnych podatków w drodze inkasa. Rada gminy może, a nie musi zarządzić pobór podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość ich wynagrodzenia w drodze inkasa.

W orzecnictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym do rodzajów naruszeń przepisów powodujących nieważność uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał (np. wyrok NSA (do 2003.12.31) we Wrocławiu z dnia 11 lutego 1998 r. II SA/Wr 1459/97).

W ocenie Kolegium Izby treść § 1 pkt 3 badanej uchwały w zakresie wyrazów „wchodzącego w skład łącznego zobowiązania pieniężnego” wykracza poza zakres przysługującej organowi stanowiącemu kompetencji określonej w art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, co skutkuje istotnym naruszeniem tego przepisu.

Mając na uwadze, że badana uchwała została podjęta w części z istotnym naruszeniem prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski